

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/270/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622200602
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1622200602.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. Z. C., H.. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, 901 01 Malacky, dieťa rodičov: matka - Z.. F. C., H.. XX.XX.XXXX, R. S. Na T. XX, XXX XX T., C. P. C. XX, XXX XX C., zastúpenej JUDr. Hanou Kováčikovou, PhD., so sídlom Nábr. arm. gen. L. Svobodu 32, 811 02 Bratislava, a otec - Z. C., H.. XX.XX.XXXX, R. S. Na T. XX, XXX XX T., zastúpený JUDr. Helenou Dobošovou, advokátkou so sídlom Ružová dolina 10, 821 09 Bratislava, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti rozhodnutiu Okresného súdu Malacky, č.k. 8P/55/2022-30, zo dňa 01.04.2022, takto

rozhodol:

I. Uznesenie Okresného súdu Malacky č.k. 8P/55/2022-30, zo dňa 01.04.2022, sa p
o t v r d z u j e.

II. Odvolací súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie nasledujúceho znenia:

Matka je o p r á v n e n á stretávať sa s maloletým U. Z. C., nar. XX.XX.XXXX, v nepárnom kalendárnom týždni od stredy 15.00 hod. do piatka 08.00 hod. a v párnom kalendárnom týždni od piatka 15.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 08.00 hod.

Miestom prevzatia a odovzdania maloletého bude školské zariadenie, ktoré maloletý navštevuje. V prípade že sa maloletý v určených dňoch alebo v určenom čase nebude v školskom zariadení nachádzať, miestom prevzatia a odovzdania bude miesto bydliska otca.

Uznesenie Okresného súdu Malacky, č.k. 8P/55/2022-30, zo dňa 01.04.2022, o nariadení neodkladného opatrenia, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 11CoP/270/2022, zo dňa 16.09.2022, bude trvať na čas do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci smej v konaní vedenom na Okresnom súde Malacky sp.zn. 8P/88/2022.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Malacky uznesením č.k. 8P/55/2022-30, zo dňa 01.04.2022, dočasne zveril maloletého U. Z. C., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti otca Z. C., nar. XX.XX.XXXX, uložil otcovi, aby v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podal na súd návrh na začatie konania vo veci samej o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, pričom účastníkmi konania vo veci samej budú maloletý a rodičia maloletého, počas trvania neodkladného opatrenia pozastavil účinnosť rozsudku Okresného súdu Malacky č.k. 8P/16/2021-51, zo dňa 12.10.2021, v časti výroku o starostlivosti, výživnom a úprave styku, o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1, CMP, a § 325 ods. 1, § 328 ods. 2, § 329 ods. 1, 2, CSP a skutkovo tým, že po oboznámení sa s obsahom návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a priložených listín dospel k záveru o jeho dôvodnosti. Vychádzal z rozsudkom tamojšieho súdu č.k. 8P/16/2021-51, zo dňa 12.10.2021, právoplatným dňa 29.10.2021, ktorým bolo manželstvo rodičov rozvedené a schválenou dohodu rodičov bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého 350,- eur mesačne a styk otca s maloletým bol upravený každý nepárny týždeň od piatka 15.00 hod. do nedele 17.00 hod. Súd prvej inštancie mal za osvedčené, že matka bola dňa 09.03.2022 hospitalizovaná na Psychiatrickej klinike Psychiatrickej nemocnice P. Pinnela Pezinok (ďalej len PKPN PP Pezinok), z dôvodu svojho zdravotného stavu nie je schopná zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Maloletý sa odo dňa hospitalizácie matky nachádza u otca, ktorý aktuálne zabezpečuje komplexnú starostlivosť o maloletého. Z doloženej mailovej komunikácie, ako aj zvukovej nahrávky vyplýva, že matka so zverením maloletého do starostlivosti otca súhlasí. Nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné s ohľadom na ochranu maloletého, keďže ani po prepustení matky z nemocnice, matka nemusí byť ihneď s ohľadom na svoj zdravotný stav opätovne spôsobilá starostlivosť o maloletého riadne zabezpečovať. V súlade s § 336 CSP uložil otcovi povinnosť podať v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia návrh vo veci samej. Počas trvania neodkladného opatrenia pozastavil účinnosť rozsudku č.k. 8P/16/2021-51, zo dňa 12.10.2021, v časti výroku o starostlivosti, výživnom a úprave styku. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podala prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne odvolanie matka, navrhujúc ho zrušiť (bez uvedenia právnej argumentácie). Uviedla, že situáciu spojenú s rozvodom a následným vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva manželov znášala ťažko. Jej situáciu zhoršila skutočnosť, že vo februári 2022 sa stala obeťou podvodu, v dôsledku čoho sa ocitla bez akýchkoľvek finančných prostriedkov a zadlžená. V tejto pre ňu bezvýchodiskovej situácii konala skratovo, keďže v danom čase nebola schopná uvažovať racionálne. Je pravdou, že otca kontaktovala, aby sa o maloletého postaral, ak by sa jej niečo stalo. Otec ju len vyzval, aby si neublížila pred maloletým, privolal RZP a nechal si potvrdiť súhlas so zverením maloletého do jeho starostlivosti. Jej hospitalizácia trvala od 09.03.2022 do 16.06.2022 na PKPN PP Pezinok, počas ktorej jej otec umožnil iba 1 telefonát s maloletým v trvaní 10 minút a monitorovanú chatovú komunikáciu. Neskôr jej otec umožnil 1 stretnutie dňa 12.6.2022 (počas jej prítomnosti) v rozsahu 2 hodiny, pričom trval na svojej prítomnosti (napriek vyjadreniu primára PKPN PP Pezinok, MUDr. M. A. zo dňa 10.06.2022, že jej duševný stav nie je prekážkou starostlivosti o maloleté dieťa). Stretnutie prebehlo v OC Bory, maloletý bol uvoľnený a šťastný, túžil sa k nej. Je evidentné, že k nej má vrúcny citový vzťah, v jej prítomnosti je spokojný. Jej zdravotný stav podľa vyjadrenia ošetrojúceho psychiatra nie je prekážkou, aby sa mohla riadne starať o maloletého. V danom prípade odpadli dôvody, pre ktoré bolo toto neodkladné opatrenie nariadené. Nie je pravdivé tvrdenie otca, že sa v marci 2022 dozvedel o absenciách maloletého v škole, tieto mal z dôvodu operácie oboch nôh v septembri 2021, kedy sa 6 týždňov pohyboval na invalidnom vozíčku a z výučby bol ospravedlnený. Pokiaľ otec tvrdí, že syn je vo veľmi zlom psychickom stave, je potrebné zohľadniť aj celkový kontext fungovania oboch rodičov. Otec po rozvode navrhoval styk s maloletým iba každý druhý víkend, k tomu sa pridalo veľmi konfliktné domáce prostredie, v ktorom obaja rodičia žili až do vyporiadania BSM. Situácia, ktorá ju priviedla k psychickému zrúteniu s maloletým nesúvisela a nijako ho neohrozovala. Naopak, kontaktovala otca, aby sa o neho postaral. Otec maloletému v jeho domácnosti predstavil svoju manželku, ktorú nepoznal, preto je pochopiteľné, že maloletý mal problémy situáciu zvládnuť. Pripisovať tento stav maloletého jej konaniu je skresľujúce. Poukázala na svojvoľné konanie otca, ktorý bez jej vedomia prehlásil maloletého do inej školy (zo ZŠ P. C. v Bratislave do ZŠ T.). Zdôraznila, že napriek stanovisku jej ošetrojúceho lekára, jej otec v styku s maloletým bráni a to nielen počas školského roka, ale aj počas prázdnin. Je zrejmé, že má v pláne ju zo života maloletého postupne vytesniť. Otec ako dočasný rezidenčný rodič nepreukázal dostatočný cit pre potrebu maloletého zabezpečiť rovnomerné stretávanie aj s matkou. Z ich vzájomnej komunikácie je pritom evidentné, že maloletému chýba a chce s ňou byť. Namietala, že súd počas trvania neodkladného opatrenia jej neupravil styk s maloletým a neuviedol dobu trvania neodkladného opatrenia. V súčasnosti už dôvody pre nariadenie dočasného opatrenia odpadli, disponuje lekárskeym potvrdením, že je spôsobilá sa o syna riadne starať. Rovnako odpadli dôvody jej PN a dňom 20.06.2022 nastupuje do práce na ZŠ I. C. v Bratislave, kde pracuje ako učiteľka nemčiny (potvrdenie o ukončení PN).

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne navrhol uznesenie potvrdiť, nakoľko dôvody, pre ktoré bolo nariadené trvať. Uviedol, že podal návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému a konanie sa vedie na Okresnom súde Malacky pod sp.zn. 8P/88/2022. Mal za to, že odvolanie matky nespĺňa zákonné náležitosti, jeho odôvodnenie nie je dostatočné a vyplýva z neho, že matka vidí veci jednostranne. Zrušenie neodkladného opatrenia prinesie riziko neistôt pre maloletého a nie je v jeho najlepšom záujme. Uviedol, že s matkou sa mimosúdne dohodli na vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva, titulom čoho jej vyplatil 43.000,- eur a zároveň na seba prevzal úverové povinnosti. K rukám matky platil na maloletého výživné 350,- eur mesačne. Matka však konala nie skratovo (ako sama priznáva), ale vedome zavádzala svoje okolie, že sa s ňou finančne nevysporiadal a nemá z čoho žiť. Podľa jeho názoru, mala možnosť si zabezpečiť vlastné bývanie. Matka miesto toho konala nehospodárne, až nezodpovedne, čerpala spotrebné úvery v rôznych bankách i v nebankovej spoločnosti Tesco. Tiež si požičiavala finančné prostriedky aj od známych, aj jeho kolegu. Od jej otca, Z. E. sa dozvedel, že matka celkovo dlhuje bankovým inštitúciám 26.400,- eur a fyzickým osobám 50.600,- eur, teda celkom jej dlhy dosiahli výšku 85.48,-0 eur. Údajne matka veľké čiastky peňazí poskytovala jednému mužovi, ktorý stávkoval, E. D. s vidinou, že zarobí na vlastný byt stávkou. Vyslovila obavu o syna a seba, uviedla, že nemá čo jesť. Poukázal na dopad matkiných chýb na maloletého s ohrozením jeho životných istôt. Aj z tohto pohľadu matke nedôveruje a jediným jeho cieľom je maloletému zabezpečiť pevné zázemie, s istotami a dostať ho z traum, o ktorých sa dozvedá postupne. Maloletý je zneistený, má strachy, nočné mory a musí navštevovať psychologičku. Len pomaly sa dostáva z najhoršieho von, sám sa vyjadril, že chce žiť s ním a k matke sa natrvalo vrátiť nechce. Je nesporné, že matka bola hospitalizovaná v PKPN PP Pezinok v rozsahu viac ako troch mesiacov. Nezakladá sa na pravde, že jej neumožnil kontakt s maloletým. Matka sa pred hospitalizáciou dostala do takého nepríčetného stavu, že sa vyhrážala samovraždou, odmietla vyhľadať odbornú pomoc. Keď sa dostavil do jej prenajatého bytu, volal na 112, matka sa mu vytrhla z rúk, utiekla na balkón, kde ju zachytil v poslednej chvíli. Po jej hospitalizácii v nemocnici informoval na jej zdravotný stav a bolo mu oznámené, že 2-3 týždne bude bez vonkajšieho kontaktu. Uvedené akceptoval a je pravdou, že neplánoval syna zobrať do nemocnice, čo konzultoval s detskou psychologičkou. Matka udáva polopравdy s úmyslom ho vykresliť ako rodiča, ktorý jej bráni vo vzťahu s maloletým, keď sa len snaží ňou vyvolanú situáciu s maloletým zvládnuť, radí sa v záujme maloletého. Pokiaľ ide o vymeškané hodiny maloletého je fakt, že ich vymeškal 154 a dostal 1 neospravedlenuú hodinu ako kumulatív všetkých neskorých príchodov na prvú hodinu. Matka tiež dostala od riaditeľky napomenutie za dochádzku. Skresľujúce je tvrdenie, že maloletého chcel vylúčiť zo svojho života, rodičovskú dohodu podpísal pod vplyvom neustálych konfliktov s vedomím, že syna nestratí a tento môže lepšie spracovať rozpad rodiny. Netvrdí, že matkine psychické zruštenie súviselo s maloletým, ale je alibistické tvrdiť, že ho neohrozovala. Maloletý zažil veci, ktoré mu vo svojom súhrne spôsobili traumy, z ktorej sa do dnešného dňa lieči. Je pravdou, že mal úmysel ho prehlásiť do inej školy, ale v súčasnej situácii svoj postoj prehodnotil a maloletý bude naďalej navštevovať svoju pôvodnú školu. Jeho dôvody na zmenu školy maloletého neboli zamerané voči matke. Počas dočasného zverenia maloletého si vyskladal jeho poznámky, čo sa v škole deje. Maloletý mal výchovné problémy, bil sa a mal problémy so správaním, do určitej miery bol vystavený šikane a bol pod tlakom. Zrejme sa hanbí aj za to, že matka si požičala peniaze aj od triednej učiteľky, aj od niektorých rodičov jeho spolužiakov. Radil sa aj v tomto smere s viacerými, avšak napokon nechcel vystavovať maloletého ďalšej zmene a tak v škole zostáva a budú riešiť nedostatky, ktoré sa vyskytli. Nesúhlasil s tvrdením, že chce matku vytesniť zo života maloletého. Maloletého počas jej hospitalizácie matky nabádal, aby jej niečo poslal, nehovorí o nej negatívne a maloletý sa sám presvedčil, že sa jej snaží pomôcť. Uviedol, že matka sa s maloletým stretáva pravidelne, aj keď prvé stretnutia boli rozpačité. Maloletý je u neho rád, k jeho manželke má dobrý vzťah. Maloletý vie, že ho podporuje, aby sa s matkou pravidelne stretával. Maloletý je po návrate od matky nesvoj, zle spáva. Bojújú s tým ako sa len dá, vodí ho k psychologičke, rozpráva sa s ním a venujeme sa mu. Neburcuje ho proti matke, nesťažuje mu to. Je aj jeho záujmom, aby si maloletý dôveru k matke obnovil. Matka zavádza, keď tvrdí, že jej bráni v styku s maloletým (matke umožnil styk dňa 12.06.2022 od 15.00 hod. do 17.00 hod., dňa 19.06. od 15.00 hod. do 17.00 hod., dňa 26.06. sa s maloletým zúčastnila na prvom svätom prijímaní v Spišskej Novej Vsi, dňa 29.06. opekania v škole, dňa 05.07. bola s maloletým v kine, dňa 06.07. bola s maloletým u zubára, nepretržite boli spolu v Spišskej Novej Vsi a potom v Devínskej Novej Vsi od soboty 09.07. do pondelka do 18.07., v súčasnosti sú spolu od nedele 07.08. až do nedele 14.08., plánovane znovu od pondelka 15.08. do piatku do 19.08.2022). Mal za to, že preukázateľne nepominuli dôvody nariadenia neodkladného opatrenia. Stali sa závažné veci so závažným dopadom na psychiku maloletého, ktoré je potrebné odborne došetriť a budú predmetom dokazovania v konaní vo veci samej (sp.zn. 8P/88/2022).

5. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca prostredníctvom právnej zástupkyne, poukazovala na jej osobnú starostlivosť o maloletého v minulosti a nedostatočný záujem otca. Namietala predloženie listinného dôkazu otcovi, jej písomnosti osobnej povahy, poskytnuté bez jej vedomia a súhlasu. Uviedla, že v súčasnosti voči všetkým fyzickým osobám svoje dlhy uhradila (o čom otec mohol v čase svojho podania zo dňa 02.08.2022 vedieť) a spláca záväzky iba voči finančným inštitúciám. Uviedla, že s detskou psychologičkou Mgr. E. spolupracovala kvôli problémom maloletého už od jari 2021, kedy sa maloletý pomáhal a celkovo zle znášal situáciu spolužitia rodičov počas manželstva. S Mgr. E. spolupracuje dodnes. Uviedla, že otec nielen zvažoval ale aj realizoval prehlásenie U. zo ZŠ I. C. na ZŠ B. C. T., s nástupom od 9/2022, bez jej vedomia (rozhodnutie riaditeľa o prestupe jej bolo doručené dňa 24.06.2022). Až na základe jej odvolania riaditeľ ZŠ B. C. T., rozhodol o neprijatí maloletého do uvedenej školy. Dôvodom na prestup bolo podľa nej najmä to, aby jej otec zamedzil v kontakte s maloletým v škole. Uviedla, že počas letných školských prázdnin, boli rodičia usmerňovaní i kolíznym opatrovníkom, kedy sa dohodli na režime, podľa ktorého mala byť s maloletým 22 dní. Aktuálne jej otec ponúkol styk s maloletým každý druhý týždeň počas víkendu od piatka do nedele a počas času, ktorý maloletý trávi v družine do 16.00 hod.. Jej pracovný čas v škole však končí o 16.00 tej, preto tento styk s maloletým nemožno považovať za plnohodnotný. Takýto styk ju obmedzuje vo výkone jej rodičovských práv a nerešpektuje právo maloletého na výchovu obidvoma rodičmi. Zdôraznila, že o maloletého sa bez problémov stará, pracuje s deťmi v škole ako učiteľka a vychovávateľka. Preto dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené zanikli.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu matky nie je možné vyhovieť.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 362 veta druhá CMP odvolací súd môže neodkladné opatrenie, nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

11. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu, vrátane rozsudku Okresného súdu Malacky č.k. 8P/16/2021-51, zo dňa 12.10.2021, dôvodov odvolania matky, potvrdením MUDr. M. A. o zdravotnom stave matky zo dňa 10.06.2022, písomných vyjadrení a stanovísk rodičov, a súčasne doplnenom dokazovaní za účelom objektivizovania celkovej rodinnej situácie maloletého, správou Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Malacky (ďalej ÚPSVaR Malacky), doručenej odvolaciemu súdu dňa 14.09.2022 (o prešetrení rodinných pomerov) a záznamom zo zisťovania názoru maloletého dňa 07.09.2022, dospel v súlade so súdom prvej inštancie k záveru, že potreba dočasnej úpravy pomerov tak v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, ako aj v čase rozhodnutia odvolacieho súdu dostatočne osvedčená bola. Tvrdenia matky, že odpadli dôvody pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené, odvolací súd, na základe doposiaľ osvedčených podstatných skutkových okolností, bezpečne v záujme maloletého ustáliť nemohol. Odvolací súd poukazuje na rozsudok Okresného súdu Malacky č.k. 8P/16/2021-51, zo dňa 12.10.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 29.10.2021 (ktorým bolo manželstvo rodičov rozvedené a na čas po rozvedení bol rodičovskou dohodou maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok sú oprávnení obaja rodičia, otec sa zaviazal platiť výživné na maloletého 350,- eur mesačne, s úpravou styku otca s maloletým). Uvádza, že právoplatný a vykonateľný rozsudok o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu je pre účastníkov a aj pre súd záväzný a jeho zmenu je možné dosiahnuť zákonom predvídavým spôsobom, pokiaľ sa v konaní vo veci samej preukáže existencia podstatnej zmeny pomerov (§ 26 Zákona o rodine). Nemožno však vylúčiť aj možnosť prijatia rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré môže zasahovať do právoplatného a

vykonateľného rozsudku súdu, avšak za predpokladu osvedčenia bezodkladnej úpravy pomerov a potreby ochrany práv maloletého dieťaťa, jeho starostlivosti, výživy, prípadne zdravia alebo života. V danom prípade potreba prijatia takéhoto neodkladného opatrenia a jeho ďalšie trvanie, osvedčené boli.

12. Zmyslom inštitútu neodkladného opatrenia upraveného v ust. § 360 a nasl. CMP za subsidiárneho použitia ust. § 324 a nasl. CSP, je rýchle a pružné vyriešenie situácie vyžadujúcej si okamžitú ingerenciu súdu. Zákon prezumuje dva dôvody, existencia ktorých, či už samostatne alebo aj kumulatívne, umožňuje využitie inštitútu neodkladného opatrenia a to potreba bezodkladnej úpravy pomerov a obava z ohrozenia výkonu exekúcie, to všetko za splnenia podmienky subsidiarity neodkladného opatrenia vo vzťahu k zabezpečovaciemu opatreniu. Aj v prípade, že sú splnené formálne a vecné predpoklady požadované zákonom pre nariadenie neodkladného opatrenia, súd musí zvažovať, či nariadením nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb, to znamená, že súd musí posúdiť aj proporcionalitu (primeranosť) zásahu predstavovaného nariadením neodkladného opatrenia. Hlavnými podmienkami, ktorými sa súd pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia zaoberá je v zmysle už uvedeného osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania, osvedčenie naliehavosti a opodstatnenosti potreby neodkladnej úpravy pomerov alebo obavy z ohrozenia exekúcie, skutočnosti, či navrhované neodkladné opatrenie poskytne potrebnú ochranu z hľadiska princípu efektívnosti, či navrhovaným neodkladným opatrením, ktoré má mať dočasný charakter, nebude vytvorený ireverzibilný (nenávratný) stav, či právne účinky neodkladného opatrenia zodpovedajú proporcionálnemu zásahu a či sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, využitie ktorého má prednosť neodkladným opatrením.

13. V súvislosti s rozhodovaním o neodkladných opatreniach v konaní starostlivosti súdu o maloletých treba uviesť, že ich zmyslom, je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia, kedy možno nariadiť odovzdať maloletého do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti (§ 367 ods. 1 CMP), alebo ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery maloletého dieťaťa (§ 325 ods. 1 CSP), alebo ak sa maloletý ocitne bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, možno maloletého dočasne zveriť do starostlivosti fyzickej alebo právnickej osoby, ktorú určí súd (§ 365 ods. 1 CMP). Inštitút neodkladného opatrenia v uvedených konaniach má slúžiť k ochrane práv maloletých detí v situáciách, keď sú práva detí zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove detí, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Neodkladné opatrenie rovnako ako každé rozhodnutie súdu však musí vychádzať z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania. Súd môže pritom nariadiť len také neodkladné opatrenie, ktoré postačuje na dosiahnutie účelu, nesmie voliť neodkladné opatrenie, ktorým by sa zbytočne, nevhodne alebo nezvratne zasahovalo do práv účastníkov konania.

14. Osobitnej povahy tohto procesnoprávneho inštitútu zodpovedá aj zjednodušený a zrýchlený postup pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (spravidla súd rozhodne bez výsluchu, bez vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania). Súd nevykonáva riadne dokazovanie a pri rozhodovaní vychádza z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a listinnými dôkazmi osvedčených skutočností. Navrhovateľ musí preto opísaním rozhodujúcich skutočností a pripojením listinných dôkazov hodnoverne presvedčiť súd o potrebe tejto nezodkladnej procesnej ochrany (spravdepodobniť naliehavú potrebu dočasnej ochrany, ako aj existenciu nároku vo veci samej). Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. To znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza.

15. Odvolací súd v prejednávanej veci, zohľadňujúc osvedčený skutkový stav vyplývajúci z obsahu spisu, po zhodnotení celkovej rodinnej situácie maloletého, v nadväznosti na rešpektovanie najlepšieho záujmu maloletého, udáva, že bolo potrebné reflektovať na zistené skutkové okolnosti, ktoré nastali od rozsudku Okresného súdu Malacky 18.10.2021, č.k. 8P/16/2021-51, právoplatného dňa 29.10.2021. Matka v dôsledku svojho psychického stavu, ktorý si vyžadoval nutnosť hospitalizácie dňa 09.03.2022, požiadala otca, aby prevzal maloletého do svojej osobnej starostlivosti a postaral sa oň. Odvolací súd sa zaoberal nielen osvedčenými skutkovými okolnosťami, ktoré boli podkladom a dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorými sa odvolací stotožnil (nečakaná hospitalizácia matky v PKPN PP Pezinok,

okolnosti jej psychického stavu, ktoré predchádzali rozhodnutiu privolanej RZP dňa 09.03.2022, pre jej odvoz do nemocnice a nutnosť prevzatia maloletého do osobnej starostlivosti otca na žiadosť matky), ale aj obdobím po hospitalizácii matky. Zohľadnil správy ÚPSVaR Malacky o šetrení rodinných pomerov (u otca zo dňa 14.09.2022 a u matky prostredníctvom dožiadaného ÚPSVaR Bratislava zo dňa 13.09.2022), z ktorých vyplýva, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné bytové podmienky pre osobnú starostlivosť o maloletého. Otec býva v obci Zohor v rodinnom dome, ktorý bol do 2/2022 posledným spoločným bydliskom rodiny, a matka v prenajatom byte v Bratislave - Dúbravke (v blízkosti základnej školy, v ktorej pracuje ako učiteľka a kde maloletý v školskom roku 2022/2023 navštevuje 4. ročník). Obaja rodičia potvrdili, že matka sa s maloletým stretáva, aj keď nie v podľa nej dostatočnom rozsahu, z dôvodu jej nepriaznivej finančnej situácie na výživu maloletého neprispieva, čo otec akceptuje. Z obsahu vyjadrenia maloletého U. v jeho veku 9 rokov, vykonaného sociálnymi pracovníčkami ÚPSVaR Malacky dňa 07.09.2022, vyplýva, že maloletý sa správal prirodzene, milo, bol spokojný a komunikatívny, neprejavoval obavy a vedel sa dostatočne vyjadriť k veci ktorá sa ho týka, pri súčasne vhodnom mu vysvetlení okolností, za ktorých bol jeho názor zisťovaný. Maloletý sa nateraz vyjadril v prospech osobnej starostlivosti otca, u ktorého sa cíti dobre, páči sa mu tam, pričom styk s matkou považuje za dostatočný (aj keď uviedol, že mu je za matkou smutno). Uviedol, že otec mu v styku s matkou nebráni, stretávajú sa po dohode rodičov, ktorí o tomto spolu komunikujú, s matkou sa stretáva aj v škole, kde matka pracuje. Odvolací súd v danom prípade svoje rozhodnutie založil na dostatočnom osvedčení skutkových okolností, ktoré spočívajú v spochybnení vhodnosti výlučnej osobnej starostlivosti matky o maloletého. Uvedené vychádza z dôvodov hospitalizácie matky na relatívne dlhý čas (viac ako 3 mesiace), zjavne pre jej vážne dekompenzovaný psychický stav, jej skratové konanie v období pred hospitalizáciou, kedy otca na túto okolnosť už upozorňovala blízka rodina matky (sestra matky podľa udania otca vyjadrila obavu, aby si matka neublížila, čo matka v konaní nepoprela). Tieto okolnosti mali zrejme negatívny dopad na emocionálne prežívanie maloletého, ktorý mal už v tom čase indikovanú psychologickú intervenciu, poskytovanú mu Mgr. E.. Javí sa, že maloletý, preň v tomto náročnom období (ide aj o problémy v škole, či jeho zdravotný stav v súvislosti s operáciou nôh v 9/2021), ktoré takmer bezprostredne nadväzovalo na rozpad jeho primárnej rodiny po rozvoďte rodičov, našiel väčšiu stabilitu výchovného a rodinného zázemia, ako aj psychickú podporu u otca. Matka v odvolaní zánik dôvodov, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené osvedčuje ukončením svojej práceneschopnosti, nástupom do práce a vyjadrením MUDr. M. A. zo dňa 10.06.202, že aktuálny duševný stav pacientky nie je prekážkou v starostlivosti o maloleté dieťa. Odvolací súd nespochybňuje možnosť stabilizácie zdravotného stavu matky po jej hospitalizácii. Avšak potreba zisťovania dopadu duševného stavu matky na maloletého (na jeho prežívanie a psychický stav) pred jej liečbou, ako aj v súčasnosti, pri akceptovaní aktuálneho názoru maloletého a jeho stabilitu v dočasnej osobnej starostlivosti otca, sú dôvodmi, pre ktoré odvolací súd, aj v čase svojho rozhodnutia ustálil opodstatnenosť nariadeného neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie. Zhoršený psychický stav maloletého, ako matka udáva, nie je zrejme možné pripísať výlučne jej skratovému konaniu, avšak v danom štádiu konania, ani bezpečne vylúčiť. Tu je potrebné tiež uviesť, že matka dostatočne okolnosti svojho zdravotného stavu neosvedčila, keď odvolaciemu súdu nepredložila komplexnú lekársku správu, dôvody liečby, prepúšťaciu lekársku správu z hospitalizácie trvajúcej viac ako 3 mesiace (ukončenej dňa 16.06.2022). Odkazuje iba na stanovisko MUDr. M. A., zo dňa 10.06.202, k jej duševnému stavu v tom čase, vydaného pred priepustkou matky z hospitalizácie na víkend od 10.06 do 12.06.2022, zrejme za účelom realizovania jej styku s maloletým počas priepustky. Preto lekárske potvrdenie MUDr. M. A., ani ukončenie práceneschopnosti ku dňu 20.06.2022, či okolnosť, že naďalej pracuje ako učiteľka ZŠ, v kontexte s vyššie uvedenými osvedčenými okolnosťami, neboli pre odvolací súd postačujúce. Z aktuálnych stanovísk rodičov, ako aj maloletého, zatiaľ nevyplýva, že by otec negatívne ovplyvňoval maloletého voči matke, alebo mal v úmysle oslabiť vlastným konaním vzájomné väzby medzi matkou a maloletým. Takéto konanie by bolo jednoznačne zlyhaním rodičovských kompetencií otca, na ktoré by súd musel prihliadať. Matkou uvedené závažné spochybnenia výkonu osobnej starostlivosti otca v tomto smere doposiaľ osvedčené neboli. Bolo chybou, ak otec bez vedomia a súhlasu matky podnikol kroky k zmene školského zariadenia maloletého po jeho prevzatí do svojej osobnej starostlivosti. Tieto však vysvetlil, neboli namierené voči matke a zrejme skôr súviseli s blízkosťou základnej školy v obci, v ktorej otec býva a problémami maloletého v pôvodnej základnej škole. Súčasne nateraz nespochybnili schopnosť otca, akceptovať matku v živote maloletého a poskytnúť počas prebiehajúceho meritórneho konania, súčinnosť pri udržiavaní a rozvíjaní ich vzájomného vzťahu. V danom prípade bude potrebné ďalším dokazovaním, ozrejmiť dopad vplyvu zdravotného stavu matky na maloletého pred jej hospitalizáciou, keď sa jeho psychický stav zhoršil práve po zmienenom kolapse matky. Maloletý je nepretržite v podpornej psychologickej intervencii Mgr. E., ktorú nateraz zabezpečuje otec a s ktorou matka údajne tiež spolupracuje. Rozporné tvrdenia

rodičov, bude potrebné odstraňovať dokazovaním v konaní vo veci samej, v ktorom bude súd rozhodovať o ďalšom spôsobe osobnej starostlivosti rodičov. Na základe takto vyhodnoteného skutkového stavu odvolací súd uzatvára, že boli splnené podmienky § 325 ods.1 CSP a pomery v ktorých sa maloleté dieťa ocitlo, vyžadovali rozhodnutie o jeho dočasnom zverení do osobnej starostlivosti otca a trvajú.

16. Odvolací súd v zmysle (§ 65, § 66 a § 362 veta druhá CMP) upravil styk matky s maloletým tak, aby jeho rozsah aktuálne zodpovedal jednak rovnocennému postaveniu rodičov, ale vzhľadom na vyššie uvedené, aj potrebe maloletého a jeho záujmu na udržiavaní čo možno najširšieho kontaktu s matkou. Aj keď z aktuálnych vyjadrení rodičov v písomných podaniach a pred kolíznym opatrovníkom (zrejme aj v dôsledku intervencie kolízneho opatrovníka v danom prípade), došlo k čiastočnej dohode rodičov na styku matky s maloletým, tento v rodičmi udávanom režime nemožno považovať za dostatočný. Preto pri dočasnom prenesení osobnej starostlivosti maloletého do výchovného prostredia otca, bolo potrebné primeraný rozsah styku určiť rozhodnutím odvolacieho súdu. Odvolací súd pritom zohľadnil aj stanovisko kolízneho opatrovníka, ktorý je v kontakte s rodinou, kedy nebolo zistené, že by matka v určenom rozsahu nemohla zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletého, ktorý má záujem sa s matkou stretávať. Odvolací súd tiež zohľadnil, že matka sa s maloletým stretáva aj v školskom zariadení, kde pracuje. Pri rešpektovaní vôle maloletého, sa rodičia môžu dohodnúť aj na zmene rozsahu (rozšírení) dočasne upraveného styku. Odvolací súd zdôrazňuje, že rodičovské práva a povinnosti sú u oboch rodičov zachované a sú rovnocenné. Otec, ako aktuálne rezidenčný rodič, je povinný kontakt maloletého s matkou riadne umožňovať a podporovať.

17. Odvolací súd zdôrazňuje, že ide o opatrenie dočasné. Nie je vylúčené, že procesom dokazovania vo veci samej (preukázaním alebo vylúčením skutkových okolností ktoré boli dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia a pretrvávajú aj v čase rozhodnutia odvolacieho súdu, zistením výsledkov stále trvajúcej psychologickkej intervencie maloletého a vplyvu starostlivosti matky o maloletého počas upraveného styku), bude možné neodkladné opatrenie zrušiť (§ 363 CMP) a obnoviť pôvodný stav výkonu osobnej starostlivosti matky v zmysle ostatného právoplatného rozsudku, alebo prijať inú dočasnú úpravu pomerov. Súčasne odvolací súd udáva, že vzhľadom na okolnosti daného prípadu, dôvody nariadenia neodkladného opatrenia a predmet meritórneho konania, ako aj vyjadrenia maloletého, bude potrebné dokazovaním vo veci samej ozrejmiť psychický stav maloletého, jeho vzťah k obojmu rodičom a rodičov k nemu, či osobná starostlivosť niektorého z rodičov má limity, či dochádza k manipulácii maloletého zo strany rodičov, či sú rodičia schopní akceptovať význam role druhého rodiča, ako aj kvalitu ich vzájomnej komunikácie a rodičovské kompetencie. Odvolací súd má za to, že dobrá spolupráca rodičov pri výchove a starostlivosti o maloletého do budúcnosti, v jeho záujme, je možná.

18. Vzhľadom na začatie konania vo veci samej, na návrh otca po nariadení neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp.zn. 8P/88/2022, odvolací súd podľa § 330 ods. 1 CSP, určil aj dobu trvania neodkladného opatrenia.

19. Odvolací súd, ktorý nie je viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu, uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods.1 CSP, o styku matky s maloletým rozhodol v zmysle § 325 ods. 1 CSP, v spojení s § 2 ods. 1, § 362 veta druhá CMP.

20. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP.

21. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).